

..

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa

6.Kbf.37/2021/6.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2022. február 9. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt terhelt volt címzetes büntetés-végrehajtási zászlós vádlott ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2021. július 12. napján kihirdetett 43.Kb.65/2020/57. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott közbizalom elleni cselekményét folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének [Btk. 345. §] minősíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2021. július 12. napján kihirdetett 43.Kb.65/2020/57. számú ítéletével terhelt volt címzetes büntetés-végrehajtási zászlós vádlottat bűnösnek mondta ki hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §], ezért 1 évre próbára bocsátotta. Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 198.765 forint bűnügyi költség megfizetésére, míg 4275 forint bűnügyi költségről megállapította, hogy azt az állam viseli.

[2] Az ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette, míg a vádlott és védője felmentésért fellebbezést jelentett be.

[3] A vádlott és védője utóbb előterjesztette fellebbezésük írásbeli indokolását. Ebben kifejtette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletének egésze egy fikción

alapul, amely szerint tanú4 fogvatartott nem jelent meg a vádlott rendelőjében allergiás panaszokkal, így a vádlott nem adta be neki a Diprophos injekciót, ezért nem volt oka annak pótlását elindítani, tehát vallomásának egésze hazugság, elkövette a hamis magánokirat felhasználásának vétségét. Álláspontja szerint a tanú4ről készült szakértői vélemény elfogadhatatlan, szakmailag védhetetlen. Kiemelte, hogy az ügyben eljáró szakértők figyelmen kívül hagyták a tanú4ről készült korábbi, még az ügyészi meghallgatását megelőzően – többek között az IMEI-ben történt vizsgálatainak során - keletkezett orvosi dokumentációkat, amikor azt állapították meg róla, hogy a nyomozás során összefüggően, zárt logikai rendben és az egészségügyi dokumentációjában fellelhető adatokkal egyezően nyilatkozott. Ezzel szemben a hivatkozott és rendelkezésre álló orvosi iratok szerint demens, badar, irreális, megalomán, nála kevert személyiségzavar állapítható meg, szociopáthiás vonásokkal, és a szakértők maguk is azt állapították meg róla, hogy „mindent a gondolkodási zavar keretein belül értelmez, tévkövetkeztetéseket von le, így a paranoid élménymód kóros mértékben torzíja ítélőképeségét és a realitáshoz való viszonyát; betegsége képtelenné teszi őt arra, hogy a vele történeteket a realitásnak megfelelően felidézze”. Felhívta a figyelmet arra is, hogy bár a védelem indítványozta a vádlott kolléganőjének, tanú3nak a meghallgatását, azonban az elsőfokú bíróság a személyes meghallgatást nem, csupán a tanú – tanú4t nem érintő – írásbeli vallomását tartotta szükségesnek. Álláspontja szerint tanú4 tanúvallomása egészségi állapotánál fogva nem értékelhető bizonyítékként, aminek következtében nem vonható kétségbe a vádlott konzekvens előadása, amely szerint tanú4 fogvatartott kezelést kért akut allergiás panaszára, amit ő Diprophos injekcióval látott el, majd annak pótlásáról intézkedett oly módon, amely megfelelt az állandó büntetés-végrehajtási egészségügyi gyakorlatnak. Utalt arra is, hogy valószínű az az elsőbírői megállapítás, hogy tanú4nek „sem akkor, sem azt megelőzően allergiás panaszai nem voltak”, hiszen az eljárás során a védelem csatolta az egészségügyi ellátási listát, melyben számos alkalommal szerepelt allergiás panasz miatti kezelés, s tartalmazta azt is, hogy bőrférgesség miatt Diprophos injekcióval kezelték tanú4t, amely szer tájékoztatója szerint alkalmas allergia kezelésére. Felhívta a figyelmet arra is, hogy az eljárás során meghallgatott nevelők nem a büntetés-végrehajtási intézetben uralkodó valós helyzetről nyilatkoztak, hanem azt mondták el, amit a szabályok előírnak, így álláspontja szerint az elsőfokú ítélet sem a valós helyzet alapján vont le következtetéseket, hanem abból, amit a szabályok előírnak. A védő érvelt azzal is, hogy a vádlott saját felhasználói nevével és jelszavával lépett be a egyéb2-rendszerbe, s elindította, azaz számítógépen előkészítette és kinyomtatta – ahogy máskor és mások is tették ezt – a szerinte szükséges gyógyszer receptjét. Hivatkozott arra, hogy magánokirat az olyan recept lehet, amelyet az orvos aláírt és lepecsételt, amely alapján a gyógyszerész kiadja a felírt gyógyszert. Kiemelte e körben a vádlott főnöke, a Bv.2 Egészségügyi Osztályának vezetője, tanú1 tárgyaláson tett azon nyilatkozatát, amely szerint az ápolónak joga volt a le nem pecsételt recept kinyomtatásához, amely attól kezdve érvényes, hogy pecsét van rajta. Jelen ügyben pedig a vádlott által elkészített és kinyomtatott receptet tanú5 írta alá, tehát ő ellenőrizte annak helyességét. A védő felhívta a figyelmet arra, hogy a vádlott jelezte előjárójának az egészségügyi ellátás területén mutatózó szabályozás hiányosságát és szorgalmazta a egyéb2 egészségügyi informatikai rendszerrel kapcsolatos jogosultságok szabályozását. A belső szabályozás azonban nem készült el, így – mivel a Bv.2ben a vádlottnak nem volt munkaköri leírása - a korábbi munkaköri leírásának megfelelően járt el, amely feljogosította a receptek előkészítésére és nyomtatására, annál is inkább, hiszen az informatikai rendszerben beállított jogosultságok szerint az ápolóknak joguk volt receptet előkészíteni, kinyomtatni. Álláspontja szerint mindezek alapján az állapítható meg, hogy a vádlott semmilyen szabályt nem sértett meg, nem készült hamis magánokirat, így pedig magatartása nem minősíthető bűncselekménynek, ezért indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet

változtassa meg és a Be. 566. § (1) bekezdés a) pontja alapján a vádlottat mentse fel az ellene emelt vád alól.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.717/2021/2. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Kifejtette, hogy az elsőfokú katonai tanács a perrendi szabályokat betartotta, a bizonyítás teljeskörű lefolytatását követően, valamennyi releváns bizonyítékot értékelve, mérlegeléssel helyesen állapította meg a tényállást, amely mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól. Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének széleskörűen eleget tett, részletes indokát adta annak, hogy miért a kihallgatott tanúk vallomásaira, az igazságügyi elmeorvosszakértői véleményre és egyéb okirati bizonyítékokra alapította döntését, mely logikus okfejtéssel, helytálló tényből tényre történő következtetéssel az ügyészség is egyetért. Mindezek alapján a bizonyítékok felülmérlegelésén keresztül a felmentést célzó vádlotti és védői fellebbezés nem foghat helyt. Kifejtette, hogy az elsőfokú katonai tanács a megállapított tényállás alapján okszerűen vont következtetést a vádlott elkövetéskori tudattartalmára, szándékára és bűnösségére, azonban tévedett a cselekmény jogi minősítésekor. Felhívta a figyelmet arra, hogy a vádlott már azzal a magatartásával elkövette a hamis magánokirat felhasználása vétségét, hogy valótlan tartalmú „ambuláns vizsgálati lapot” és „összesített terápia” elnevezésű lapot rögzített és mentett el a egyéb2-rendszerben, hiszen valótlan tartalmú elektronikus okiratot készített és azokat a rendszerben történt mentéssel fel is használta. Álláspontja szerint ezért a cselekmény helyes minősítése a Btk. 345. §-ba ütköző folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége. Úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú katonai tanács által feltárt és értékelt bűnösségi körülmények kiegészítésre szorulnak azzal, hogy a vádlott cselekménye súlyosan sértette az egészségügyi szakma etikai szabályait. Meglátása szerint az elsőfokú bíróság által alkalmazott intézkedés igen méltányos, melynél enyhébb intézkedés nem lenne alkalmas a Btk. 79. §-ban írt büntetési célok eléréséhez. Mindezek alapján azt indítványozta, hogy a másodfokú katonai tanács a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletét a minősítés tekintetében változtassa meg, mellőzze a közvetett tettességre utalást és állapítsa meg, hogy a vádlott a Btk. 345. §-ba ütköző hamis magánokirat felhasználása vétségét folytatólagosan követte el. Egyebekben – mivel az elsőfokú bíróság egyéb rendelkezései törvényesek – az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

[5] A vádlott és a védő által bejelentett fellebbezés tartalmára figyelemmel az ügyben a felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján teljes körű. Ebből következően a másodfokú bíróság vizsgálta az ügyben az eljárási szabályok megtartását, az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét. A másodfokú bíróság a Be. 598. § (2) bekezdés alapján tanácsulésen járt el.

[6] A másodfokú bíróság előzményként megállapította, hogy a Győri Regionális Nyomozó Ügyészség 4.Nyom.160/2019. szám alatt a bírósághoz 2020. október 22. napján benyújtott vádiratában terhelt volt büntetés-végrehajtási zászlós vádlottat hamis magánokirat felhasználásának vétségével vádolta. A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2020. november 20. napján kelt 43.Kb.55/2020/6. számú büntető végzésével a vádlottat hamis magánokirat felhasználásának vétsége [Btk. 345. §] miatt 1 évre próbára bocsátotta és kötelezte őt 10.127 forint büntügyi költség megfizetésére. A büntetővégzést az ügyészség

tudomásul vette, míg a védő a törvényes határidőn belül tárgyalás tartása iránti indítványt terjesztett elő.

[7] A Fővárosi Ítéltábla a felülbírálat során megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa eljárása során a perrendi szabályokat betartotta. Az ügyben előkészítő ülést tartott, ahol a vádlott bűnösségét nem ismerte el, tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését, ezért a Be. 505.§ (4) bekezdése alapján nyomban tárgyalásra tért át. Az elsőfokú katonai tanács a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a tényállás megállapításához szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is maradéktalanul eleget tett. Az elsőfokú bíróság a tárgyaláson kihallgatta a vádlottat, aki érdemi védekezést terjesztett elő, amelynek lényege szerint tanú4t megvizsgálta, tünetei alapján az injekciót neki beadta, és a felhasznált gyógyszer pótlása céljából készítette el a receptet, amelyről a következő közös szolgálat alkalmával szakértő2 orvost tájékoztatta. A félkész receptet az ambuláns lappal együtt berakta abba a rekeszbe, amelyben az aláírásra váró receptek voltak. A törvényszék a vádlott védekezésének leellenőrzése és a tényállás tisztázása érdekében tanúként hallgatta ki tanú4 fogvatartottat, tanú11 bv. őrmestert, tanú1 nyá. bv. orvos alezredest, az BFB Egészségügyi Osztály volt vezetőjét, tanú8 Melindát, tanú7 gyógyszerelő nővért, szakértő2 orvost, tanú9 bérnővért és tanú12 bv. törzsőrmestert, továbbá engedélyezte tanú10, tanú3 szakápoló és tanú5 orvos tanú részére az írásbeli vallomástételt; tanú4 tanú pszichés állapotára vonatkozó elmeorvosszakértői és kiegészítő szakvéleményt, illetve további okirati bizonyítékokat (többek között szolgálati naplókat, munkaköri leírásokat, szakutasításokat, szolgálatvezényléseket) szerzett be, majd ismertetett további releváns okirati bizonyítékokkal együtt. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a törvényszék katonai tanácsa minden releváns és figyelembevehető bizonyítékot megvizsgált.

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában részletesen és kellő alaposággal értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlott védekezését fogadta el a tényállás alapjául. A logika szabályainak megfelelő következtetés útján helyes érvekkel fejtette ki, hogy a tagadó vádlotti védekezéssel szemben a tényállást miért a kihallgatott tanúk vallomására, illetve az ismertetés útján bizonyítás részévé tett tanúvallomásokra, továbbá a beszerzett elmeorvosszakértői véleményre és az okirati bizonyítékokra alapította.

[9] Az elsőfokú katonai tanács a vádlott védekezését nem csupán tanú4 fogvatartott vallomása alapján vetette el, azt érdemben több – egymást kiegészítő, illetve megerősítő - közvetett bizonyíték is cáfolta: így szakértő2, tanú11 bv. törzsőrmester, tanú12 bv. törzsőrmester, tanú1 nyá. bv. orvos alezredes, tanú8, tanú7 és tanú9 tanúk vallomása és az általuk előadottakat alátámasztó ismertetett okiratok. A törvényszék katonai tanácsa öt pontban adta indokát annak, hogy miért nem fogadta el a vádlotti védekezést, és részletesen indokolta azt is, hogy az elmeorvosszakértői vélemény és annak kiegészítése miért adott teljeskörű és megnyugtató választ arra nézve, hogy tanú4 nyomozás során tett vallomása felhasználható.

[10] Az elsőfokú katonai tanács a logika szabályai szerint értékelte a bizonyítékokat, a fellebbviteli bíróság álláspontja szerint indokolási kötelezettségének eleget tett ítélete 3. oldalától a 7. oldal 4. bekezdéséig, és mérlegeléssel ítélete 2. oldal 2. bekezdésétől az utolsó bekezdéséig terhelő történeti tényállást állapított meg.

[11] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla a felülbírálata alapjául elfogadta.

[12] A vádlottnak és védőjének eltérő tényállás megállapítására és felmentésre irányuló fellebbezése nem alapos.

[13] A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. A vádlott és védője fellebbezésében új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkozott, bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, ezért a vádlottnak és védőnek a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és ezen keresztül elsődlegesen a vádlott felmentésére irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett. Az elsőfokú bíróság a ténybíróság, feladata és kötelessége, hogy a vád tárgyává tett tények szempontjából lényeges bizonyítékokat hiánytalanul, egyenként és összehasonlítva értékeli, amelynek eredményeként az ítéletben a vád tárgyává tett cselekmény történeti tényállását, valamint az elkövető személyével összefüggő, a cselekményére kiható, azt befolyásoló tényeket megállapítsa. Az ítéltábla álláspontja szerint e kötelezettségének a törvényszék eleget tett.

[14] Az ügyésznek az eltérő jogi minősítés érdekében bejelentett fellebbezése alapos.

[15] Az irányadó tényállás alapján a törvényszék okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, azonban részben tévedett a közbizalom elleni bűncselekmény jogi minősítésekor. A fellebbviteli bíróság egyetért a fellebbviteli főügyészség e körben kifejtett jogi álláspontjával. Az irányadó tényállás szerint a vádlott a büntetés-végrehajtás egyéb2-rendszerében valótlán tartalmú ambuláns vizsgálati lapot és „összesített terápia” elnevezésű lapot rögzített és mentett el. Ezt követően készítette el a valótlán tartalmú receptet és helyezte el az ambuláns lappal együtt az aláírásra váró orvosi vények között, és később, már az orvos által aláírt és lepecsételt recept alapján került sor a gyógyszer kiváltására. A másodfokú katonai tanács álláspontja szerint a vádlott azzal a magatartásával, hogy a valótlán tartalmú ambuláns vizsgálati lapot és „összesített terápia” elnevezésű lapot rögzítette és elmentette a egyéb2 informatikai rendszerben, megvalósította a Btk. 345. §-ába ütköző hamis magánokirat felhasználása vétségének törvényi tényállási elemeit, hiszen valótlán tartalmú elektronikus okiratokat készített, és azokat a rendszerben történt mentéssel fel is használta. Felhasználás minden olyan tevékenység, amelynek eredményeként az okiratról más tudomást szerez. A

valótlan tartalmú vizsgálati lap és az „összesített terápia” elnevezésű lap a recept felírásának elengedhetetlen feltétele. Ezen valótlan tartalmú okiratok felhasználása tette lehetővé, hogy az ugyancsak valótlan tartalmú orvosi vény kiállításra, majd pedig felhasználásra kerüljön, és a gyógyszerész kiadja a gyógyszert. Kétségtelen, hogy az orvosi vényt valótlan tartalommal a vádlott készítette el annak tudatában, hogy azt más ki fogja váltani, de ez a minősítés szempontjából irreleváns, mert a három valótlan okirat elkészítése, illetve felhasználása a folytatólagosság törvényi egységet képez, hiszen mind a három okirat ugyanazon jogviszonyhoz kötődik (36. és 101. BK vélemény). Ezért a fellebbviteli bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és a vádlott közbizalom elleni cselekményét folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének [Btk. 345. §] minősítette.

[16] A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítélete 7. oldalának 8. bekezdésétől a 8. oldal közepéig helyesen sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket.

[17] Nem tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor a bünteteskiszabási körülményekre, valamint a cselekmény társadalomra veszélyességének enyhébb megítélésére, tárgyi súlyára, a vádlott alanyi bűnösségének fokára figyelemmel a vádlottat a Btk. 65. § (1) bekezdés alkalmazásával próbára bocsátotta. Az intézkedés tartama a Btk. 65. § (3) bekezdése alapján méltányosan és törvényesen került megállapításra. A másodfokú katonai tanács álláspontja szerint a Btk. 79. §-ában írt büntetési célok eléréséhez az 1 év próbára bocsátás alkalmazása szükséges és egyben elegendő joghátrány.

[18] A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

[19] A Fővárosi Ítéltábla ítélete a Be. 598. § (2) bekezdésén és a Be. 606. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2022. február 9.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k.

a tanács elnöke

Dr. Szabó Éva hb. ezredes s.k.

Dr. Belovai Henriette hb. százados s.k.

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának 43.Kb.65/2020/57. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának 6.Kbf.37/2021/6. számú ítéletében írt változtatással 2022. február 9. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható vált.

Budapest, 2022. február 9.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k.

a tanács elnöke